

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 21 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Oktobra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4516

Land- und Seekabelwerke A, G., Köln—Nippes, Nemačka.

Električni kabl koji se isteže.

Prijava od 22. januara 1926.

Važi od 1. jula 1926.

Traženo pravo prvenstva od 30. januara 1925. (Nemačka).

Ako se postavljeni kablovi bilo iz ma kog uzroka isprave ili povuku, onda se njihova struktura deformiše, što u mnogo slučajeva izaziva bušenje tih kablova. Istezanja i vučenja kablova ne mogu se izbjeći naročito u oblastima, u kojima se javljaju pomeranja zemljišta. Ovu nezgodu dosad su pokušavali ukloniti time, što su kretanja kablova odnosno provodnika u kابلu prenosila na tako zvane mufove (čauure). Istezanja i ispravljanja koja mogu primiti ti mufovi, jesu vrlo mala, ne veća iznad 15 cm. tako da se fabrična dužina na pr. od 250 m može istezati ili vući samo $7\frac{1}{2}$ cm. ako se spojne čauure (mufovi) postave pola za istezanje i pola za vučenje.

Po ovom pronalasku kretanje kablova odnosno provodnika ne prenosi se više na mufove, već se kablovi istežu ili vuku u sebi samim, dakle i deformišu se ali se buše (prskaju).

Do sad najuobičajenija vrsta provodnika za kablove, čija izgradnja ima jedinu svrhu, da provodnike načini savitljivim i kod kojih se kablova jezgre provodnika sastoje iz jedne ili više pravih žica, zatim gde slojevi žica imaju razne uglove nagiba penjanja, ne može se ni istezati ni vući, te se ne može upotrebiti kao kabal za istezanje. Zatim su poznati zavrtanjski u gumu uvijeni provodnici kao takvi, kod kojih se pokušava izostavljanjem jedne žice u jednom sloju ili spiralno uvijeni metalnim trakama postići istegljivost provodnika. Zavrtanjski u gumu uvijeni provodnici uzimaju se u obzir, zbog cene, samo kao kratki spojni

delovi a ne kao podzemni kabl. Ako u slučaju pak gde je izbačena jedna žica u sloju istezanje nastupa tek pri vrlo jakom vučenju. Provodnici se pak ovde deformišu na način nepovoljan za čvrstoću bušenja kablova. Kod provodnika načinjenih od metalnih traka pri savijanju kabla gnječe se ivice traka u izolaciji što izaziva bušenje istog.

Nasuprot gornjem kod ovog pronalaska se uklanja prava žica u jezgru provodnika i zamenjuje istegljivim materijalom. Više-žični provodnici uvijaju se malo sa manjim uglom penjanja nego kod dosadanih kablova.

Kabl je pokazan primera radi u nacrtu.

U sredini provodnika (jezgro) postavljen je umetak a od jute gume ili tome slično, mesto čega može biti i šupljina. U poslednjem slučaju, koji se upotrebljuje samo kod provodnika, koji se sastoji iz više slojeva, može n. pr. malo izvučena spirala, koja se kod bakarnih provodnika sastoji iz tvrdog bakra ili bronzane žice, zameniti srednji sloj žice. Slojevi b žica dobijaju inače isti ugao penjanja čime se postiže da su sve pojedinačne žice podjednako duge te se i pri istezanju ili vučenju podjednako naprežu. Žice pojedinih slojeva provodnika ne postavljaju se striktno jedna pored druge, već sa malim prostorom c koji prestavlja slobodni prostor za pokret između pojedinih žica za vreme istezanja ili vučenja.

Na ovaj način načinjeni provodnici istežu se ili vuku ravnomerno, bez znatne de-

formacije. Primer za kabl od 250 m. istezanje je oko 1% t. j. 2½ m. prema 7½ m. kod kablova sa spojnim mufovima. Dalja konstrukcija kablova je obična. Spiralni izolacioni slojevi kablova kreću se prema istezanju ili vučenju provodnika bez štete po izolaciju kabla, te na isti način a prinudno istezanje sledi spiralnu armaturu, dok se olovo u omotu lako samo u sebi isteže ili vuče.

Patentni zahtevi :

1. Električni kabl za istezanje, kod koga je prava žica u jězgru provodnika izbače-

na i zamenjena elastičnim materialom, naznačen lime, što se provodnik ili provodnici sastoje iz ukabljenih okruglih žica ili profilisanih traka, koji su uvijeni sa malim međuprostorom u jedan ili više slojeva spiralno, sa manjim nego do sad, ali u svima slojevima istim uglom penjanja, oko menjanog umetača od jute gume ili tome slično.

2. Električni kabl za istezanje po zahtevu 1, naznačen lime, što se na mesto umetka nalazi šupalj prostor, koji se obrazuje spiralom od tvrdog bakra ili bronzane žice.

